

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/198/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8119214562
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 06. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8119214562.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: Q. I., K.. XX.XX.XXXX, O. Y. X, XXX XX V. K. B., právne zastúpenej: JUDr. Igor Šafranko, advokát so sídlom Sov. hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, proti žalovanému: Poštová banka, a.s., Dvořákovo nábrežie 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890, právne zastúpený: Advokátska kancelária RELEVANS s.r.o., so sídlom Dvořákovo nábrežie 8/A, 811 02 Bratislava, IČO: 47 232 471, o vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 340,61 EUR s prísl. a o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky,

rozhodol:

I. Žalobu o vydanie bezdôvodného obohatenia **z a m i e t a**.

II. U r č u j e, že zmluvná podmienka uvedená v Zmluve o úvere, Č..XXXXXXXXXX, zo dňa 30.06.2010, v Obchodných podmienka, v článku 4. Splácanie úveru, započítanie pohľadávok a zabezpečenie - bod 4.6., v znení: „Platby od Klienta sa voči pohľadávke Banky započítavajú bez ohľadu na to, na aké záväzky bola platba poukázaná v nasledujúcom poradí: (1) na poplatky podľa Sadzobníka, (2) úrok z omeškania, (3) úrok z úveru, (4) splátka istiny úveru,“ je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

III. Vo vzťahu k výroku I. **p r i z n á v a** žalovanému voči žalobkyni nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

IV. Vo vzťahu k výroku II. **p r i z n á v a** žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenu súdu dňa 20.09.2019 žiadala zaviazat' žalovaného na zaplatenie 340,61 EUR s prísl. titulom vydania bezdôvodného obohatenia a určiť neprijateľnosť zmluvnej podmienky v článku 4 obchodných podmienok v bode 4.6.

2. Žalobu odôvodnila tým, že dňa 30.06.2010 so žalovaným uzatvorila zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, v ktorej absentujú obligatórne náležitosti predpokladané ustanovením § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., uvedením doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vrátane predpokladov použitých na výpočet tejto RPMN s tým, že priemerná hodnota RPMN v zmluve bola uvedená nesprávne.

3. Ďalej všeobecné obchodné podmienky obsahujú neprijateľnú zmluvnú podmienku v č. 4 bodu 4.6 s tým, že uvedené zmluvné dojednanie zakladá nevyvážený vzťah medzi ňou a žalovaným, pokiaľ ide o započítavanie jej platieb na predmetný úver, keďže umožňuje žalovanému postupovať v tomto smere nepredvídateľne a započítavanie jej platieb sa tak stáva pre ňu netransparentné.

4. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

5. Voči uplatnenému nároku na vydanie bezdôvodného obohatenia vzniesol námietku premlčania z dôvodu uplynutia ako subjektívnej, tak aj objektívnej premlčacej doby. Žalobkyňa doručila žalobu súdu dňa 13.09.2019, pričom objektívna premlčacia doba uplynula dňa 07.07.2014 s poukazom na poslednú realizovanú úhradu dňa 07.07.2011. Zároveň podľa ustálenej rozhodovacej praxe je nepochybné, že subjektívna premlčacia doba začala žalobkyňi plynúť už dňom, kedy uhradila žalovanému poslednú splátku úveru, a tým splatila predčasne celý úver. Poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Nitre pod sp. zn. 25Co/109/2015, 7Co/90/2013, rozhodnutie Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 21Co/193/2014. Súčasne žalovaný nesúhlasil s námietkou žalobkyne o absencii obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, a to nesprávny údaj o RPMN z dôvodu nezahrnutia nákladov za poistenie úveru, keďže z bodu 10.1 obchodných podmienok nesporne vyplýva, že poistenie bolo dobrovoľné, a teda nebolo podmienkou poskytnutia spotrebiteľského úveru. Taktiež nesúhlasí s tvrdením žalobkyne, že v zmluve absentuje obligatórna náležitosť zmluvy, uvedením celkovej čiastky, ktorá je obsiahnutá v bode 3.3 zmluvy o úvere s uvedením, že celková čiastka je tvorená súčtom výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom. Pokiaľ ide o námietku doby trvania zmluvy, žalobkyňa, ako priemerný spotrebiteľ poznala, že doba splácania úveru bola dohodnutá na 70 mesačných splátok s rovnakým dátumom splatnosti. Počet splátok a doba trvania zmluvy o úvere, je v danom skutkovom prípade totožným údajom, čo si žalobkyňa ako priemerne uvedomelý spotrebiteľ musela vedieť uvedomiť a vyhodnotiť. K žalobe o určenie neprijateľnej zmluvnej podmienky uviedol, že vzhľadom na skutočnosť, že zmluvný vzťah medzi stranami sporu zanikol splatením úveru pred viac ako ôsmimi rokmi má za to, že neexistuje relevantný dôvod na vyslovenie neprijateľnej zmluvnej podmienky. Nakoľko zmluvný vzťah medzi sporovými stranami zanikol a akékoľvek finančné nároky zo zmluvy o úvere sú premlčané, neexistuje aktuálny stav objektívnej hrozby žalobkyne, preto ani v zmysle ustanovenia § 137 d) CSP, nie je daný zákonný dôvod na podanie žaloby o určenie neplatnosti zmluvnej podmienky.

6. Žalobkyňa k vznesenej námietke premlčania poukázala na zjednocujúce stanovisko občianskoprávneho a obchodnoprávneho kolégia Krajského súdu v Prešove zo dňa 20.02.2018, v ktorom je uvedené, že za rozhodujúci pre začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby pre uplatnenie práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Vyžaduje sa skutočná, nie len predpokladaná vedomosť oprávneného o skutkových okolnostiach zakladajúcich bezdôvodné obohatenie, a ktoré sú predpokladom uplatnenia práva na súde.

7. Čo sa týka začatia plynutia subjektívnej premlčacej doby, stoja proti sebe 2 koncepcie. Koncepcia, z ktorej vychádzal žalovaný, ktorá svojou podstatou nie je ničím iným, ako objektivizáciou inštitútu subjektívnej premlčacej doby. Obsah pojmu subjektívny sa v nej nedá nájsť, lebo stotožňuje začiatok plynutia subjektívnej premlčacej doby s objektívnou a v skutočnosti vždy zužuje premlčaciu dobu len na jednu dvojiročnú premlčaciu dobu.

8. V danom prípade žalobkyňa nevedela, že platby, ktoré od nej žalovaný prijal nad výšku istiny, prijíma protizákonne. Žila v omyle, že tieto platby žalovaný prijíma v súlade so zákonom, a tento omyl spôsobil žalovaný porušením spotrebiteľského práva. Až od združenia na ochranu spotrebiteľov sa dozvedela, že žalovaný od nej prijal platby v rozpore so zákonom.

9. V danom prípade pre účely posúdenia začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby žalobkyňa poukázala na viaceré rozhodnutia Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 1Co/35/2019, 2Co/60/2019, 6Co/71/2019, 18Co/189/2018, 19Co/88/2018, 22Co/107/2019 a 23Co/43/2017.

10. Zároveň poukázala aj na publikáciu Občianskeho zákonníka I komentára Praha: C.H.BECK r. 2015 na strane 639 s uvedením, že v prípade otázky náhrady škody ako sekundárneho nároku za porušenie práva, bude podmienka zavinenia a protiprávneho konania dodávateľa splnená vždy už v okamihu, keď súd kvalifikuje zmluvnú podmienku ako neprijateľnú, čo plynie zo zákonného zákazu používania neprijateľných zmluvných podmienok a prezumpcie zavinenia, keďže dodávateľ má vždy minimálne nepriamy úmysel pri prijímaní plnení v akejkoľvek, a teda aj neprijateľnej zmluvnej podmienky. Navyše zákonné požiadavky odbornej starostlivosti a konania v súlade s dobrými mravmi dodávateľa ako profesionála, ktorý musí vo sfére svojho konania sústrediť aj zreteľ na ochranu práv slabšej zmluvnej

strany, spojená so zákazom používať neprijateľné zmluvné podmienky vylučuje zavinenie vo forme nedbanlivosti.

11. Osobitne dáva do pozornosti rozsudok Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 18Co/172/2018 z 20.01.2020, v ktorom odvolací súd poukázal na písomné pripomienky Komisie EÚ k návrhu na začatie prejudiciálneho konania podaného tunajším súdom vo veci súdneho dvora EÚ sp. zn. C - 485/2019, podľa ktorých článok 6 ods. 1 a článok 7 ods. 1 Smernice Rady 93/13/EHS, sa má vo svetle zásady efektivity vykladať v tom zmysle, že mu odporuje taká vnútroštátna úprava, v zmysle ktorej spotrebiteľ, ktorý uplatňuje svoj nárok na vrátenie bezdôvodného obohatenia vzniknutého plnením spotrebiteľa na základe nekalej zmluvnej podmienky, má pre uplatnenie objektívnej premlčacej doby 10 rokov od momentu keď k bezdôvodnému obohateniu došlo povinnosť dokázať, že veriteľ úmyselne porušil práva spotrebiteľa.

12. Zároveň Najvyšší súd v uznesení pod sp.zn. 1Cdo/238/2017 konštatuje, že na preukázanie úmyslu obchodníka nestačia samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom postavení, tak práve v intenciách záverov uznesenia, je samotným konaním žalovaného dokázaný priamy úmysel bezdôvodne sa na jej úkor obohatiť, a to jeho konaním po uzatvorení vadnej zmluvy.

13. Priamym dôkazom o úmysle veriteľa bezdôvodne sa obohacovať na úkor spotrebiteľa zo spotrebiteľských úverov by bolo priznanie takého úmyslu, čo však zrejme do úvahy neprichádza. Je preto potrebné vychádzať z právnej úpravy spotrebiteľských úverov, z kvalifikácie veriteľa a predovšetkým z jeho konania. Podstata aplikácie 10 ročnej premlčacej doby spočíva v tom, že v dobe prijatia nezákonnej platby dodávateľ prijal platbu, o ktorej vedel, že ju získal na úkor spotrebiteľa ako bezdôvodné obohatenie a to aj v prípade, ak by sa pripustilo, že v dobe uzatvorenia vadnej zmluvy ešte tento úmysel priamo nemusel mať.

14. Súd na základe skutkových tvrdení žalobkyne, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj ďalším spisovým materiálom zistil tento skutkový stav:

15. Žalobkyňa ako fyzická osoba - spotrebiteľ, uzatvorila so žalovaným dňa 30.06.2010 zmluvu o úvere č. XXXXXXXXXXXX, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru vo výške 1.250 EUR s uvedením výšky mesačnej splátky 37,62 EUR, celkovej výšky nákladov 1.082,06 EUR, dátumu konečnej splatnosti úveru 19.04.2016, dátumu 1 platby do 19.07.2010, výšky úrokovej sadzby 25,5 %, dátumu každej platby vždy k 19. dňu v mesiaci s uvedením doplnkovej služby základného súboru poistenia, počtom mesačných splátok 70, priemernej RPMN 24,14 % a RPMN 28,7 % s uvedením, že celkovú čiastku úveru predstavuje súčet výšky úveru a celkových nákladov spojených s úverom.

16. Žalobkyňa v prospech žalovaného poukázala úhrady titulom splátok istiny úveru vo výške 1.250 EUR, úrokov 303,51 EUR a poplatkov 37,10 EUR s tým, že poslednú platbu realizovala na základe zmluvy o úvere zo dňa 07.07.2011.

17. Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z., Zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/>>18) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>> musí obsahovať tieto náležitosti:

a) druh spotrebiteľského úveru,

b) obchodné meno, sídlo a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o právnickú osobu, alebo meno, priezvisko, miesto podnikania alebo adresu trvalého pobytu a identifikačné číslo veriteľa, ak ide o fyzickú osobu; ak je zmluvnou stranou aj finančný agent, zmluva o spotrebiteľskom úvere obsahuje aj údaje o ňom v rozsahu údajov ako u veriteľa, podľa toho, či ide o finančného agenta právnickú osobu alebo fyzickú osobu,

c) adresu predávajúceho, na ktorej môže spotrebiteľ uplatniť reklamáciu alebo sťažnosť,

d) meno, priezvisko a adresu trvalého pobytu spotrebiteľa,

e) identifikáciu osoby, ktorej vlastnícke právo k tovaru alebo službe neprechádza na spotrebiteľa okamihom odovzdania a prevzatia tovaru alebo služby, a podmienky nadobudnutia vlastníckeho práva k tomuto tovaru alebo službe spotrebiteľom,

f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru, g) celkovú výšku a konkrétnu menu spotrebiteľského úveru a podmienky upravujúce jeho čerpanie, h) opis tovaru alebo služby, na ktoré sa zmluva o spotrebiteľskom úvere vzťahuje, a cenu tovaru alebo služby, ak ide o spotrebiteľský úver vo forme odloženej platby za tovar alebo poskytnutú službu alebo ak ide o zmluvu o viazanom spotrebiteľskom úvere, i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru, j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov, k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priradovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia, l) právo spotrebiteľa vyžiadať si výpis z účtu vo forme amortizačnej tabuľky podľa odseku 5, ak sa amortizuje istina na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere na dobu určitú, a to bezplatne a kedykoľvek počas celej doby trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, m) súhrnný prehľad, ktorý obsahuje lehoty a podmienky splácania úrokov a súvisiacich pravidelných a nepravidelných poplatkov, ak sa poplatky a úroky majú platiť bez amortizácie istiny, n) prípadne poplatky za vedenie jedného alebo viacerých účtov, na ktorých sa zaznamenávajú platobné transakcie a čerpania, ak je otvorenie účtu povinné, spoločne s poplatkami za používanie platobných prostriedkov na platobné transakcie a čerpania a inými poplatkami vyplývajúcimi zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere a podmienkami, za akých sa tieto poplatky môžu zmeniť, o) úrokovú sadzbu, ktorá sa použije v prípade omeškania spotrebiteľa s platením splátok, a spôsob jej úpravy a prípadné poplatky pri neplnení zmluvy o spotrebiteľskom úvere, p) upozornenie týkajúce sa následkov nesplácania spotrebiteľského úveru, q) veriteľom vyžadované ručenie alebo poistenie, r) výšku poplatkov hradených spotrebiteľom za úkony notára, ak sú veriteľovi známe, s) informácie o právach podľa § 15 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>> a podmienky ich uplatnenia, t) právo na splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti, postup pri takom splatení spotrebiteľského úveru a spôsob určenia výšky poplatku za splatenie spotrebiteľského úveru pred lehotou splatnosti podľa § 16 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>>, u) spôsob zániku záväzku zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, v) informáciu o možnosti mimosúdneho riešenia sporov zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, w) právo na odstúpenie od zmluvy o spotrebiteľskom úvere, lehotu, počas ktorej možno toto právo uplatniť, a ďalšie podmienky jeho vykonania vrátane informácie o povinnosti spotrebiteľa zaplatiť čerpanú istinu a príslušný úrok podľa § 13 ods. 3 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>>, ako aj o výške úroku za deň alebo o spôsobe jej výpočtu, x) názov a adresu príslušného kontrolného orgánu podľa § 23 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>>, y) priemernú hodnotu ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver platnú k dňu podpisu zmluvy o spotrebiteľskom úvere, zverejnenú podľa § 21 ods. 2 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>> za príslušný kalendárny štvrtrok; platnou priemernou hodnotou ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver pri zmluvách o spotrebiteľskom úvere uzatvorených do 15 kalendárnych dní po zverejnení priemernej hodnoty ročnej percentuálnej miery nákladov za príslušný kalendárny štvrtrok je priemerná hodnota ročnej percentuálnej miery nákladov na príslušný spotrebiteľský úver za predchádzajúci kalendárny štvrtrok. 18. Podľa § 11 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z., poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak a) zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>> a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>>, r) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>> a y) <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>>

lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html a § 10 ods. 1 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/2010/129/20100611.html>>,

b) je v zmluve o spotrebiteľskom úvere uvedená nesprávne ročná percentuálna miera nákladov v neprospech spotrebiteľa.

19. Podľa § 100 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo sa premlčí, ak sa nevykonalo v dobe v tomto zákone ustanovenej (§ 101 až 110 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>). Na premlčanie súd prihladne len na námietku dlžníka. Ak sa dlžník premlčania dovoľá, nemožno premlčané právo veriteľovi priznať.

20. Podľa § 100 ods. 2 Občianskeho zákonníka, premlčujú sa všetky majetkové práva s výnimkou vlastníckeho práva. Tým nie je dotknuté ustanovenie § 105 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20191201>>. Záložné práva sa nepremlčujú skôr, než zabezpečená pohľadávka.

21. Podľa § 100 ods. 3 Občianskeho zákonníka, nepremlčujú sa takisto práva z vkladov na vkladných knižkách alebo na iných formách vkladov a bežných účtoch, pokiaľ vkladový vzťah trvá.

22. Podľa § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka, právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia sa premlčí za dva roky odo dňa, keď sa oprávnený dozvie, že došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto sa na jeho úkor obohatil.

23. Podľa § 107 ods. 2 Občianskeho zákonníka, najneskôr sa právo na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia premlčí za tri roky, a ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie, za desať rokov odo dňa, keď k nemu došlo.

24. Podľa § 107 ods. 3 Občianskeho zákonníka, ak sú účastníci neplatnej alebo zrušenej zmluvy povinní navzájom si vrátiť všetko, čo podľa nej dostali, prihladne súd na námietku premlčania len vtedy, ak by aj druhý účastník mohol premlčanie namietat'.

25. Súd sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne o absencii obligatórnej náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere podľa § 9 ods. 2 písm. f) zákona č. 129/2010 Z.z. neuvedením doby trvania zmluvy. Z obsahu zmluvy totižto vyplýva, že dlžník bol povinný poskytnutý úver splácať v pravidelných 70-tich mesačných splátkach vždy k 19. dňu v mesiaci s dátumom splatnosti 1. splátky dňa 19.07.2010 a konečnou dobou splatnosti dňa 19.04.2016. Takto vymedzené obdobie trvania záväzku dlžníka je zároveň dobou trvania zmluvy, a to aj v spojení s článkom 5 Obchodných podmienok v predmete uvedenia spôsobov zániku splatného záväzku z úveru. Podľa bodu 5.1 záväzok zaniká splatením všetkých splatných záväzkov z tejto zmluvy; bod 5.2 upravuje spôsob zániku záväzku vyhlásením predčasnej splatnosti úveru, bod 5.8 zánik záväzku odstúpením spotrebiteľa od zmluvy a bod 5.9 ďalšie spôsoby zániku zmluvy, a to splnením, započítaním, dohodou a odstúpením.

26. Taktiež sa nestotožňuje s tvrdením žalobkyne, že v zmluve absentuje obligatórna náležitosť zmluvy uvedením celkovej čiastky, ktorú má spotrebiteľ zaplatiť podľa § 9 ods. 2 písm. j) zákona č. 129/2010 Z.z., ktorá je uvedená priamo v bode 3.3 zmluvy. Celková čiastka úveru predstavuje súčet výšky úveru (1.250 EUR) a celkových nákladov spojených s úverom (1.082,06 EUR).

27. Jednou z obligatórnych náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere je podľa ust. § 9 ods. 2 písm. j/ zák. č. 129/2010 Z. z. aj uvedenie RPMN, celkovej čiastky, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť s uvedením všetkých predpokladov použitých na výpočet tejto RPMN. V prípade, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere tieto náležitosti neobsahuje, podľa § 11 ods. 1 písm. a/ cit. zák. sa poskytnutý úver považuje za bezúročný a bez poplatkov.

28. Za jeden z najdôležitejších údajov pre spotrebiteľa je údaj o RPMN, pretože tento zohľadňuje všetky náklady, ktoré musí spotrebiteľ za úver uhradiť, a preto je najlepším indikátorom posúdenia výhodnosti či nevýhodnosti úveru. Zákonodarca v záujme poskytnutia ochrany slabšej zmluvnej strany v spotrebiteľskom právnom vzťahu, teda spotrebiteľovi stanovil prísne obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ktoré sprísnil aj tým, že pri údají o RPMN sa podľa vyššie citovanej právnej úpravy musia uviesť všetky predpoklady použité na jeho výpočet. Je pritom nepochybné, že v zmluve spomínaný údaj chýba, napriek tomu, že je uvedená hodnota RPMN, čo však podľa cit. zák. ust.

nepostačuje. Je nepochybné, že súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere je aj dojednanie doplnkovej služby poistenia, pričom zo zmluvy nie je možné zistiť, či do predpokladov pre výpočet RPMN boli aj zahrnuté náklady na poistenie podľa § 2 písm. g/ zák. č. 129/2010 Z. z. v prípade, ak uzatvorenie zmluvy o poskytnutí tejto doplnkovej služby bolo podmienkou na získanie spotrebiteľského úveru.

29. Podľa § 19 ods. 2 cit. zák. na účely výpočtu RPMN sa použijú celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom s výnimkou poplatkov, ktoré musí spotrebiteľ zaplatiť za nedodržanie akýchkoľvek záväzkov ustanovených v zmluve o spotrebiteľskom úvere.

30. Podľa § 2 písm. g) cit. zák. celkovými nákladmi spotrebiteľa spojenými so spotrebiteľským úverom sú okrem iného aj náklady na doplnkové služby súvisiace so zmluvou o spotrebiteľskom úvere, a to najmä poistné, ak spotrebiteľ musí navyše uzavrieť zmluvu o poskytnutí takejto doplnkovej služby, aby získal spotrebiteľský úver alebo aby ho získal za ponúkaných podmienok.

31. Podľa § 11 ods. 1 písm. b/ zák. č. 129/2010 Z. z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak je v zmluve uvedená nesprávna výška RPMN v neprospech spotrebiteľa.

32. V danom prípade súd dospel k záveru o nesprávnosti výpočtu RPMN zo strany žalovaného, keď do celkových nákladov spotrebiteľa nezahrnul aj náklady za poskytnutú doplnkovú službu z dôvodu, že žalobkyňa ako spotrebiteľ nemohla poskytnutie uvedenej doplnkovej služby odmietnuť, čo nespore vyplýva z časti 2 zmluvy o úvere, a preto náklady, ktoré spotrebiteľovi s týmto poistením vznikli, mali byť zahrnuté do celkových nákladov pre účely výpočtu RPMN.

33. Na základe vyššie uvedených skutočností, preto súd dospel k záveru, že v predmetnej zmluve o spotrebiteľskom úvere absentuje údaj o všetkých predpokladoch použitých pre výpočet RPMN, preto sa predmetný spotrebiteľský úver v súlade s ust. § 11 ods. 1 písm. a/ zák. č. 129/2010 Z. z. považuje za bezúročný a bez poplatkov, a teda žalobkyni vznikla povinnosť vrátiť žalovanému iba istinu poskytnutého úveru.

34. Na podporu uvedenej argumentácie poukazuje na právne posúdenie obdobnej zmluvy o úvere v konaní vedenom pod sp. zn. 29Csp/6/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/61/2019, zo záverov ktorého vyplýva, že vo vzťahu k poisteniu je potrebné zdôrazniť, že žiadosť o poistenie schopnosti splácať úver je priamo obsiahnutá vo formulárovej zmluve o úvere. V tejto časti formulárovej zmluvy sa pritom nespomína možnosť odmietnuť poistenie schopnosti splácať úver. Podľa predtlačenej formulára spotrebiteľ má na výber len medzi základným súborom a komplexným súborom poistenia. Takto vopred naformulované poistenie schopnosti splácať úver nemožno hodnotiť inak, ako jednu z podmienok uzatvorenia zmluvy o úvere.

35. Pokiaľ ide o námietku žalobkyne nesprávnosti údajov o priemernej hodnote RPMN, touto sa súd nezaoberal, keďže a jej prípadná nesprávnosť v zmysle ustanovenia § 11 zák. č. 129/2010 Z.z., nemá za následok prípadnú bezúročnosť a bezpoplatkovosť úveru.

36. S poukazom na vyššie uvedené závery potom žalobkyni v súlade s ustanovením § 451 Občianskeho zákonníka, vzniklo právo na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške rozdielu realizovaných úhrad splátok úveru a poskytnutých úverových prostriedkov. Z predložených listín nespore vyplýva, že žalovaný na základe predmetnej úverovej zmluvy poskytol žalobkyni úverové prostriedky vo výške 1.250 EUR a žalobkyňa realizovala v jeho prospech úhrady vo výške 1.590,61 EUR, teda má nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia vo výške 340,61 EUR.

37. S poukazom na vznesenú námietku premlčania sa v danom prípade súd zaoberal otázkou, či uvedený nárok žalobkyne bol uplatnený v rámci subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby s poukazom na ustanovenie § 107 Občianskeho zákonníka.

38. Z čl. 2 ods. 2 CSP nespore vyplýva, že každá sporová strana má právo, aby jej spor bol rozhodnutý v súlade s princípom právnej istoty, ktorý je definovaný ako stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav, v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

39. Každému teoretickému vymedzeniu má v pozitívnom práve spravidla zodpovedať právne pravidlo, ktoré je reflexiou výkladu cez prizmu tohto teoretického vymedzenia. Inak povedané, z teoretického postulátu má byť v ideálnom prípade v správnom texte odvoditeľné konkrétne právne pravidlo. V oblasti explikovaných ako najvyššie súdne autority je potrebné čl. 2 vykladať vo funkčnej jednote s čl. 3. V tomto zmysle je jednoznačné, že za najvyššie súdne autority možno sémanticky dosadiť:

a) ÚS SR

b) NS SR

c) v oblasti ich kompetenčného dosahu i Európsky súd pre ľudské práva a Súdny dvor EÚ (doc. JUDr. Marek Števec a spol.: Komentár CSP).

40. Z uznesenia NS SR z 24.1.2018 pod sp. zn. 6Cdo/29/2017 nesporne vyplýva, že za ustálenú rozhodovaciu prax dovolacieho súdu treba považovať predovšetkým rozhodnutia a stanoviská publikované v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu a rozhodnutia súdov SR, vydané NS SR od 1.1.1993, ako aj rozhodnutia NS SR, v ktorých bol opakovane potvrdený určitý právny názor, alebo výnimočne aj jednotlivé rozhodnutie, pokiaľ neskôr vydané rozhodnutia NS SR názory obsiahnuté v tomto rozhodnutí nespochybnili, prípadne ich akceptovali a vecne na ne nadviazali (R 71/2018 - Zbierka stanovísk a rozhodnutí NS SR 8/2018).

41. Podľa názoru súdu prvej inštancie právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia, sa môže premlčať tak v subjektívnej, ako aj objektívnej dobe. Ak sa povinný subjekt premlčania dovolá, nemožno oprávnenému právo na vydanie získaného bezdôvodného obohatenia priznať, ak márne uplynula aspoň jedna z uvedených lehôt. Začiatok plynutia subjektívnej a objektívnej lehoty je stanovený odlišne a na sebe nezávislý je aj priebeh plynutia, ako aj ich skončenie. Pre začiatok plynutia 2-ročnej subjektívnej premlčacej doby je rozhodujúci deň, kedy sa oprávnený skutočne dozvedel, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto bezdôvodné obohatenie získal. Pre začiatok plynutia objektívnej premlčacej doby je rozhodujúci okamih, keď k získaniu bezdôvodného obohatenia skutočne došlo. V prípade práva na vydanie plnenia z bezdôvodného obohatenia je ustanovená kombinovaná premlčacia doba, t.j. subjektívna a objektívna. Subjektívna premlčacia doba je kratšia - 2-ročná a objektívna premlčacia doba je buď 3-ročná v prípade bezdôvodného obohatenia vzniknutého z nedbanlivosti alebo 10-ročná, ak ide o úmyselné bezdôvodné obohatenie. Podľa názoru súdu v posudzovanom prípade je rozhodujúcou otázkou kedy začala plynúť subjektívna 2-ročná premlčacia lehota. Za rozhodujúci pre začiatok jej plynutia treba považovať deň, kedy sa oprávnený v konkrétnom prípade skutočne dozvie o tom, že na jeho úkor došlo k bezdôvodnému obohateniu a kto ho získal. Nie je pritom rozhodujúce, že oprávnený mal možnosť sa potrebné skutočnosti dozvedieť už skôr. V danom prípade teda nie je podstatná a rozhodujúca okolnosť, kedy sa žalobkyňa pri riadnej starostlivosti musela alebo mohla dozvedieť, že na jej úkor došlo k vzniku bezdôvodného obohatenia, ale je rozhodujúce kedy sa o tejto okolnosti skutočne dozvedela.

42. V danom prípade tak pri posudzovaní vedomostí žalobkyne o vzniku bezdôvodného obohatenia a o tom, v prospech koho k obohateniu došlo, treba z hľadiska § 107 ods. 1 Občianskeho zákonníka vychádzať zo dňa (dní), kedy splatila žalovanému úver, z ktorého požadovala vydanie bezdôvodného obohatenia pozostávajúceho zo splatených úrokov a poplatkov, a to bez ohľadu na skutočnosť, či skutočne vedela o prípadnej bezúročnosti a bezpoplatkovosti predmetného úveru a o tom, že sa bezdôvodne žalovaný obohacuje.

43. Nie sú teda vôbec relevantné jej právne znalosti (platí zásada neznalosť zákona neospravedlňuje), teda nie je podstatné či vedela o príslušnej právnej úprave alebo judikatúre súdov, a teda či bola subjektívne schopná posúdiť uvedené skutkové okolnosti. Tieto závery vyplývajú z viacerých rozsudkov NS ČR pod sp. zn. 26Cdo/785/2011 zo dňa 24.4.2012, 28Cdo/685/2011 zo dňa 28.3.2012, 28Cdo/3977/2007 zo dňa 18.3.2008, 33Odo/306/2005 zo dňa 25.3.2017, ale aj z rozsudku NS SR sp. zn. 1Cdo/67/2011, nálezu ÚS SR III. ÚS 143/2016 zo dňa 15.3.2016, ako aj rozsudkov všeobecných súdov SR - KS v Nitre 25Co/119/2015 zo dňa 27.7.2016 a 6Co/220/2015 zo dňa 27.1.2016.

44. V danom prípade sa teda žalobkyňa o skutkových okolnostiach bezdôvodného obohatenia dozvedela najneskôr 07.07.2011, kedy žalovanému zaplatila poslednú splátku úveru.

45. Tomuto zodpovedá aj ustálená rozhodovacia prax Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pod sp. zn. 1Cdo/672011, 18Cdo/163/2018 a 4Cdo/116/2019, zo záverov, ktorých vyplýva, že pre posúdenie právnej otázky začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, pri bezdôvodnom obohatení nie je rozhodujúca právna kvalifikácia, ale zistenie skutkového stavu, teda zistenie znalosti tých skutkových okolností, z ktorých je možné vyvodiť zodpovednosť za bezdôvodné obohatenie.

46. V predmetnej veci je zároveň vylúčená aplikácia desaťročnej objektívnej lehoty, pre úmyselné bezdôvodné obohatenie, a to s poukazom na uznesenie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 1Cdo/238/2017 zo dňa 18.10.2018.

47. Z dôvodov uvedeného rozhodnutia vyplýva, že v uvedenej právnej veci odvolací súd konštatoval nepriamy úmysel žalovaného získať majetkový prospech bez právneho dôvodu na úkor žalobkyne s tým, že tento je daný určitými faktormi a okolnosťami, ktoré spočívajú v profesionálnosti a odbornosti žalovaného a v jeho dlhoročnom pôsobení na finančnom trhu.

48. Tu dovolací súd konštatoval, že samotné všeobecné skutočnosti o profesionálnom podnikateľskom postavení finančných subjektov v oblasti poskytovania úverov a doterajšia súdna prax týkajúca sa ochrany spotrebiteľov v obdobných prípadoch samé o sebe nemôžu bez ďalšieho zakladať nepriamy úmysel nebankového subjektu (veriteľa). V danom prípade je nutné dôsledne skúmať vôľovú a vedomostnú zložku zavinenia aplikujúc analógiu podľa trestného práva hmotného pri právnom posúdení formy zavinenia, a to s dôrazom na čas konania protiprávneho úkonu, resp. získania neoprávneného majetkového prospechu. Pri bezdôvodnom obohatení je preto dôležité zistiť, kedy k obohateniu došlo z objektívneho hľadiska a v tom čase preukázať úmysel veriteľa, resp. jeho zavinenie, aby bolo možné jednoznačne posúdiť, či je potrebné aplikovať 3-ročnú alebo 10-ročnú premlčaciu lehotu. Z uvedeného teda zákonite vyplýva, že v prvom rade je potrebné správne posúdiť, z akého dôvodu došlo k bezdôvodnému obohateniu podľa § 451 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Iná situácia nastáva napr. pri bezdôvodnom obohatení bez právneho dôvodu ako pri bezdôvodnom obohatení z neplatného právneho úkonu z časového hľadiska, kedy k obohateniu reálne došlo.

49. Zároveň podotkol, že v prípade, ak nebankový subjekt koná nekorektne a neuvedie do úverovej zmluvy všetky predpísané údaje, je toto jeho konanie zo zákona sankcionované tým, že zmluva sa stáva bezúročnou a bezpoplatkovou, čo v podstate znamená, že spotrebiteľ je povinný zaplatiť veriteľovi len samotnú istinu úveru. Táto skutočnosť má preto za následok automatickú neplatnosť tých častí zmluvy, ktoré sa týkajú práva odplaty a úrokov sa poskytujú úver. Je preto dôležité správne posúdiť, či zmluva je platná s výnimkou častí o úrokoch a odplate, alebo má ešte aj iné vady, pre ktoré je ako celok neudržateľná, a preto v celosti neplatná. Z právneho záveru rozhodnutia NS SR potom vyplýva, že samotný fakt, že bankový subjekt poskytujúci úver spotrebiteľovi je v postavení profesionálneho podnikateľa vo všeobecnosti, bez ďalšieho nemôže zakladať úmysel tohto nebankového subjektu bezdôvodne sa obohatiť na úkor spotrebiteľa.

50. S poukazom na vyššie uvedený právny záver rozhodnutí Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v spojení s článkom 2 ods. 2 CSP a rozhodnutím Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. R/71/2018 zverejnenom v Zbierke stanovísk a rozhodnutí Najvyššieho súdu SR 8/2018, súd prvej inštancie dospel k jednoznačnému záveru o dôvodnosti uplatnenej námietky premlčania uplynutím subjektívnej premlčacej doby, ako aj nemožnosti aplikácie objektívnej desaťročnej premlčacej lehoty, z dôvodu úmyselného bezdôvodného obohatenia. Je nepochybné, že žalobkyňa poslednú splátku úveru v prospech žalovaného uhradila 07.07.2011, a preto s poukazom na podanie žaloby 20.09.2019 si nárok na vydanie bezdôvodného obohatenia uplatnila po uplynutí dvojročnej subjektívnej, ako aj trojročnej objektívnej premlčacej doby.

51. S uvedeným záverom NS SR sa stotožnil vo svojom rozhodnutí aj KS v Prešove zo dňa 11.4.2019 pod sp. zn. 25Co/84/2018, zo záverov ktorého vyplýva, že na preukázanie úmyslu konajúcej osoby získať bezdôvodné obohatenie nestačia všeobecné tvrdenia o zaužívanej praxi žalovaného pri uzatváraní spotrebiteľských zmlúv, resp. jeho vedomosť o tom, že viaceré jeho nároky uplatnené voči spotrebiteľom boli v dôsledku súdnej kontroly spotrebiteľských zmlúv súdom vyhlásené za neplatné, prípadne úvery poskytnuté spotrebiteľom považované za bezúročné a bez poplatkov z dôvodu absencie obligatórnych zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Pre možnosť súdu konštatovať vedomostnú zložku úmyslu žalovaného bezdôvodne sa obohacovať, by bolo nutné v každom jednotlivom konkrétnom

prípade s poukazom na okolnosti uzavretej konkrétnej úverovej zmluvy s konkrétnymi zmluvnými stranami preukázať, že žalovaný ako úverový veriteľ v čase uzatvorenia zmluvy a prijatia plnenia na základe tejto zmluvy skutočne vedel alebo bol aspoň uzrozumený s tým, že sa bezdôvodne na úkor dlžníka obohacuje.

52. Súčasne sa KS v Prešove v uvedenom rozhodnutí stotožnil so záverom NS SR o začiatku plynutia subjektívnej premlčacej doby, ktorá podľa jeho názoru žalobcovi začala plynúť úhradou poslednej splátky dodávateľovi, kedy nepochybne už tomuto boli známe všetky skutkové okolnosti potrebné na podanie žaloby na vydanie bezdôvodného obohatenia, teda komu plnil a v akej výške.

53. V danom prípade sa súd prvej inštancie stotožňuje s argumentáciou žalovaného, že pokiaľ v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy o úvere krátko po nadobudnutí účinnosti zákona č. 129/2010 Z.z. s poukazom na dátum splatenia úveru 07.07.2011 ešte neexistovala ustálená rozhodovacia prax súdov k otázke právneho posúdenia bezúročnosti a bezpoplatkovosti pre nedodržanie obligatórnych náležitostí zmluvy, potom nie je možné pre účely posúdenia vzniknutého bezdôvodného obohatenia aplikovať desaťročnú objektívnu premlčaciu dobu.

54. Pokiaľ žalobkyňa poukazuje na odlišné rozhodnutia Krajského súdu v Prešove pri posúdení subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, tieto nie sú rozhodnutiami najvyšších súdnych autorít v zmysle článku 2 ods. 2 Civilného sporového poriadku a súčasne ich nie je možné považovať za rozhodnutia ustálenej rozhodovacej praxe, podľa stanoviska Najvyššieho súdu Slovenskej republiky R/71/2018, a preto je týmito súd prvej inštancie viazaný iba v individuálnom právnom spore, pri realizácii postupu podľa § 391 ods. 2 Civilného sporového poriadku.

55. Súdu prvej inštancie je známe rozhodnutie Ústavného súdu Slovenskej republiky III ÚS 43/2020, ktorým bolo zrušené rozhodnutie Najvyššieho súdu SR pod sp. zn. 3Cdo/169/2017, z ktorého záverov však nie je možné konštatovať, že v prípade posudzovania subjektívnej premlčacej doby v spotrebiteľskom vzťahu sa má vychádzať z argumentácie uvedenej žalobkyňou. Ústavný súd Slovenskej republiky vo svojom rozhodnutí poukázal na to, že Najvyšší súd Slovenskej republiky v rozhodnutí 3Cdo/169/2017, vychádzal z právneho posúdenia plynutia subjektívnej premlčacej doby z rozhodnutí 1Cdo/67/2011 a 5Cdo/121/2009, pričom predmetom týchto rozhodnutí nebol spotrebiteľský spor, teda nešlo o prípad bezdôvodného obohatenia, ktorý nastáva v dôsledku existencie osobitnej sankcie postihujúcej jednu zo zmluvných strán upravenej priamo zo zákona. Uvedené rozhodnutia totižto nedávajú odpoveď na otázku, či je namieste plynutie začiatku subjektívnej premlčacej doby odvíjať od znalosti spotrebiteľa o právnej úprave zakotvujúcej bezúročnosť a bezpoplatkovosť z úveru, ani na otázku, či za takéhoto stavu je moment, keď reálne dôjde k plneniu spotrebiteľa nad rámec istiny rozhodujúcim z pohľadu záveru o nadobudnutí skutočnej vedomosti spotrebiteľa o vzniku bezdôvodného obohatenia. Z uvedených dôvodov potom napadnuté uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky porušuje základné právo sťažovateľky na súdnu ochranu i jej právo spravodlivé súdne konanie.

56. Pokiaľ žalobkyňa poukazuje na rozdielne posúdenie subjektívnej a objektívnej premlčacej doby, v iných rozhodnutiach zákonného sudcu; išlo o rozhodnutia, ktoré boli vyhlásené pred rozhodnutiami Najvyššieho súdu Slovenskej republiky v predmete posúdenia plynutia subjektívnej, ako aj objektívnej premlčacej doby pri bezdôvodnom obohatení zo zmluvy o spotrebiteľskom úvere, respektíve išlo o rozhodnutia, v ktorých už bol súd prvej inštancie viazaný právnym posúdením premlčacej doby rozhodnutím Krajského súdu v Prešove v rámci realizácie postupu podľa § 391 ods. 2 CSP.

57. Podľa § 298 ods. 1 CSP, súd môže v rozsudku, ktorý sa týka spotrebiteľského sporu, aj bez návrhu vysloviť, že určitá zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou je neprijateľná; v takom prípade súd uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

58. Podľa § 298 ods. 2 CSP, ak súd určil niektorú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou za neplatnú z dôvodu neprijateľnosti takej zmluvnej podmienky, nepriznal plnenie dodávateľovi z dôvodu takej zmluvnej podmienky alebo mu na základe takej zmluvnej podmienky uložil povinnosť vydať spotrebiteľovi bezdôvodné obohatenie, nahradiť škodu alebo zaplatiť primerané finančné zadostučinenie, súd aj bez

návrhu výslovne uvedie vo výroku rozsudku znenie tejto zmluvnej podmienky, ako bolo dohodnuté v spotrebiteľskej zmluve alebo v iných zmluvných dokumentoch súvisiacich so spotrebiteľskou zmluvou.

59. Podľa § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka, spotrebiteľské zmluvy nesmú obsahovať ustanovenia, ktoré spôsobujú značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa (ďalej len „neprijateľná podmienka“). To neplatí, ak ide o zmluvné podmienky, ktoré sa týkajú hlavného predmetu plnenia a primeranosti ceny, ak tieto zmluvné podmienky sú vyjadrené určito, jasne a zrozumiteľne alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne dojednané.

60. Podľa § 53 ods. 4 Občianskeho zákonníka, za neprijateľné podmienky uvedené v spotrebiteľskej zmluve sa považujú najmä ustanovenia, ktoré

- a) má spotrebiteľ plniť a s ktorými sa nemal možnosť oboznámiť pred uzavretím zmluvy,
- b) dovoľujú dodávateľovi previesť práva a povinnosti zo zmluvy na iného dodávateľa bez súhlasu spotrebiteľa, ak by prevodom došlo k zhoršeniu vymožitelnosti alebo zabezpečenia pohľadávky spotrebiteľa,
- c) vylučujú alebo obmedzujú zodpovednosť dodávateľa za konanie alebo opomenutie, ktorým sa spotrebiteľovi spôsobila smrť alebo ujma na zdraví,
- d) vylučujú alebo obmedzujú práva spotrebiteľa pri uplatnení zodpovednosti za vady alebo zodpovednosti za škodu,
- e) umožňujú dodávateľovi, aby spotrebiteľovi nevydal ním poskytnuté plnenie aj v prípade, ak spotrebiteľ neuzavrie s dodávateľom zmluvu alebo od nej odstúpi,
- f) umožňujú dodávateľovi odstúpiť od zmluvy bez zmluvného alebo zákonného dôvodu a spotrebiteľovi to neumožňujú,
- g) oprávňujú dodávateľa, aby bez dôvodov hodných osobitného zreteľa vypovedal zmluvu uzavretú na dobu neurčitú bez primeranej výpovednej lehoty,
- h) prikazujú spotrebiteľovi, aby splnil všetky záväzky aj vtedy, ak dodávateľ nespĺnil záväzky, ktoré vznikli,
- i) umožňujú dodávateľovi jednostranne zmeniť zmluvné podmienky bez dôvodu dohodnutého v zmluve,
- j) určujú, že cena tovaru alebo služieb bude určená v čase ich splnenia, alebo dodávateľa oprávňujú na zvýšenie ceny tovaru alebo služieb bez toho, aby spotrebiteľ mal právo odstúpiť od zmluvy, ak cena dohodnutá v čase uzavretia zmluvy je podstatne prekročená v čase splnenia,
- k) požadujú od spotrebiteľa, ktorý nespĺnil svoj záväzok, aby zaplatil neprimerane vysokú sumu ako sankciu spojenú s nespĺnením jeho záväzku,
- l) obmedzujú prístup k dôkazom alebo ukladajú spotrebiteľovi povinnosti niesť dôkazné bremeno, ktoré by podľa práva, ktorým sa riadi zmluvný vzťah, mala niesť iná zmluvná strana,
- m) v prípade čiastočného alebo úplného nespĺnenia záväzku zo strany dodávateľa neprimerane obmedzujú alebo vylučujú možnosť spotrebiteľa domáhať sa svojich práv voči dodávateľovi vrátane práva spotrebiteľa započítať pohľadávku voči dodávateľovi,
- n) spôsobujú, že platnosť zmluvy uzatvorenej na dobu určitú sa po uplynutí obdobia, na ktorú bola zmluva uzavretá, predĺži, pričom spotrebiteľovi priznávajú neprimerane krátke obdobie na prejavenie súhlasu s predĺžením platnosti zmluvy,
- o) oprávňujú dodávateľa rozhodnúť o tom, že jeho plnenie je v súlade so zmluvou, alebo ktoré priznávajú právo zmluvu vykladať iba dodávateľovi,
- p) obmedzujú zodpovednosť dodávateľa, ak bola zmluva uzavretá sprostredkovateľom, alebo vyžadujú uzavretie zmluvy prostredníctvom sprostredkovateľa v osobitnej forme,
- r) umožňujú, aby bol spor medzi stranami riešený v rozhodcovskom konaní bez splnenia podmienok ustanovených osobitným zákonom,
- s) požadujú, aby spotrebiteľ poskytol zabezpečenie splnenia svojho záväzku v hodnote neprimerane vyššej, ako je výška jeho záväzku vyplývajúca zo spotrebiteľskej zmluvy v čase uzavretia dohody o zabezpečení splnenia záväzku spotrebiteľa,
- t) požadujú od spotrebiteľa plnenie za službu, ktorej poskytnutie dodávateľom v prevažnej miere nesleduje záujmy spotrebiteľa,
- u) požadujú od spotrebiteľa, aby bol neprimerane dlho viazaný zmluvou aj keď pri uzavieraní zmluvy bolo zrejmé, že predmet zmluvy možno dosiahnuť v podstatne kratšom čase,
- v) požadujú od spotrebiteľa uhradenie plnení, o ktorých spotrebiteľ nebol pred uzavretím zmluvy preukázateľne informovaný, ktorých úhrada nebola upravená v zmluve alebo za ktoré spotrebiteľ nedostáva dohodnuté protiplnenie,
- w) požadujú, aby spotrebiteľ poskytoval alebo poukazoval tretej osobe alebo v prospech tretej osoby akékoľvek plnenie plynúce zo spotrebiteľskej zmluvy alebo súvisiace so spotrebiteľskou zmluvou, ktoré

v prevažnej miere nesleduje jeho záujmy, alebo aby plnil v súvislosti s týmto plnením akékoľvek záväzky tretej osobe.

61. Podľa § 54 ods. 1 Občianskeho zákonníka, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchyliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon alebo osobitné predpisy na ochranu spotrebiteľa priznávajú, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie.

62. Podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, pri čiastočnom plnení peňažného dlhu sa plnenie dlžníka započítava najprv na istinu a potom na úroky, ak dlžník neurčí inak.

63. Žalobkyňa sa ďalej domáha určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky v bode 4.6 v článku 4 Obchodných podmienok v predmete splácania úveru, započítania pohľadávok a zabezpečenia.

64. Podľa názoru súdu prvej inštancie žaloby upravené v ust. § 137 písm. c/ a d/ CSP nevyklúčujú žalobný návrh o neprijateľnosti zmluvnej podmienky v individuálnom spotrebiteľskom vzťahu v zmysle ust. § 298 CSP. Zo samotného znenia ust. § 137 CSP je možné vyvodiť nepochybný záver, že obsahuje iba demonštratívny výpočet žalôb.

65. Aj zo znenia ust. § 298 CSP vyplýva, že súd môže v rozsudku v spotrebiteľskom spore aj bez návrhu určiť, že zmluvná podmienka používaná dodávateľom v spotrebiteľskej zmluve je neprijateľnou zmluvnou podmienkou. Uvedené zákonné ustanovenie teda umožňuje, aby sa spotrebiteľ aj individuálnom spotrebiteľskom spore domáhal určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky bez súčasne uplatneného nároku na plnenie z neprijateľného zmluvného dojednanja.

66. Okrem iného zo samotného zák. ust. § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka vyplýva právny záujem žalobkyne ako spotrebiteľa na určení neplatnosti neprijateľnej zmluvnej podmienky ktorá spôsobuje nerovnováhu v postavení účastníkov tohto konania a predmetnej spotrebiteľskej zmluvy.

67. Platí, že členské štáty zabezpečia, aby nekalé podmienky použité v zmluvách uzatvorených so spotrebiteľom zo strany predajcu alebo dodávateľa podľa ich vnútroštátneho práva neboli záväzné pre spotrebiteľa a aby zmluva bola podľa týchto podmienok naďalej záväzná pre strany, ak je jej ďalšia existencia možná bez nekalých podmienok (čl. 6 bod 1 Smernice rady 93/13/EHS z 5.4.1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách).

68. Spotrebiteľ má právo, aby jeho právne postavenie nebolo spochybňované existenciou neprijateľnej zmluvnej podmienky a v tomto slova zmysle nie je rozhodné, či dochádza aj k uplatneniu práv na plnenie vyplývajúcich z takejto neprijateľnej podmienky, ako ani to, kedy sa spotrebiteľ domáha určenej zmluvnej podmienky za neprijateľnú.

69. Súdny dvor EÚ v rozhodnutí sp. zn. C - 473/00 potvrdil, že uplynutie času v žiadnom prípade nemôže byť skutočnosťou, ktorá by mala znížiť alebo znemožniť ochranu práv spotrebiteľa pred nekalými obchodnými podmienkami podľa čl. 3 ods. 1 Smernice rady 93/13/EHS.

70. Aj z rozhodnutia NS SR pod sp. zn. 6Ndc/20/2016 z 23.1.2017 vyplýva, že právo súdu vysloviť v konkrétnom prípade neprijateľnosť zmluvnej podmienky ostalo aj po nadobudnutí účinnosti CSP zachované, ale na rozdiel od rozhodnutia vydaného v konaní podľa § 301 a nasl. CSP len s účinkami inter partes. Pokiaľ ide o predmetnú zmluvnú podmienku, obdobná zmluvná podmienka už bola vyhlásená za neprijateľnú vo vzťahu k dodávateľovi rozsudkom OS Prešov zo dňa 21.2.2018 pod sp. zn. 24C/182/2015 v spojení s rozsudkom KS v Prešove zo dňa 4.10.2018 pod sp. zn. 19Co/88/2018 s dátumom právoplatnosti 2.11.2018.

71. Žalobkyňa v postavení spotrebiteľa má zákonné právo na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách aj v zmysle ustanovenia §3 ods. 3 zák. č. 250/2007 Z.z., z čoho taktiež naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva. Uvedené je aj v súlade s judikatúrou Európskeho súdneho dvora na ochranu spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany.

72. Na základe vyššie uvedených skutočností potom možno ustáliť, že žaloba o určenie neprijateľnosti zmluvnej podmienky nie je vylúčená ani v individuálnom spotrebiteľskom spore.

73. Pokiaľ ide o zmluvnú podmienku uvedenú v bode 4.6 obchodných podmienok má súd prvej inštancie za to, že táto nebola so spotrebiteľom osobitne vyjednaná, je hrubo nevyvážená, pretože nerešpektuje nepochybný a oprávnený ekonomický záujem spotrebiteľa na tom, aby najskôr splatil istinu úveru, ktorá je základom pre úročenie pohľadávky, ale pripúšťa v tak závažnej otázke, akou je rozhodnutie o účele platby spotrebiteľa ľubovôľu dodávateľa, teda jeho svojvoľné rozhodnutie o výške nielen príslušenstva, ale v konečnom dôsledku aj o výške samotnej istiny pohľadávky. Vzťah sa tak v tejto otázke stáva pre spotrebiteľa netransparentným a konanie dodávateľa nepredvídateľným. V prípade nezaplatenia splátok úveru môže veriteľ od zmluvy odstúpiť, prípadne úver predčasne zosplatiť, a tak udržiavať základ pre narastanie úrokov z omeškania zo stále nezaplatenej istiny splátky.

74. NS SR viacerými rozhodnutiami okrem iného rozsudkom zo dňa 28.5.2014 pod sp. zn. 8MCdo/13/2014 konštatoval, že ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka, podľa ktorého na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva vzťahuje aj na právne vzťahy založené pred jeho účinnosťou. Z uvedeného dôvodu banka pri započítaní čiastkových úhrad žalobkyne titulom splátok úveru mala postupovať podľa § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, čo nesporne vyplýva z ust. § 52 ods. 2 Občianskeho zákonníka. Záverom teda možno konštatovať, že uvedená zmluvná podmienka nielenže zakladá hrubú nerovnováhu v právach a povinnostiach v neprospech spotrebiteľa, pretože nerešpektuje jeho vôľu a oprávnené záujmy a umožňuje dodávateľovi bezvýhradne presadiť jeho ekonomické záujmy, ale aj odporuje ust. § 52 ods. 2 v spojení s ust. § 566 ods. 2 Občianskeho zákonníka, a preto je neprijateľnou zmluvnou podmienkou.

75. Rovnaká zmluvná podmienka už bola právoplatne určená za neprijateľnú rozsudkom Okresného súdu v Prešove 29Csp/25/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu Prešov 6Co/71/2019 a 29Csp/6/2018 v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove 7Co/61/2019.

76. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

77. Podľa § 262 ods. 2 CSP, o výške náhrady trov konania rozhodne súd prvej inštancie po právoplatnosti rozhodnutia, ktorým sa konanie končí, samostatným uznesením, ktoré vydá súdny úradník.

78. Vo vzťahu k bezdôvodnému obohateniu súd prvej inštancie priznal nárok na náhradu trov konania úspešnému žalovanému voči neúspešnej žalobkyni a vo vzťahu určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky priznal nárok na náhradu trov konania úspešnej žalobkyni voči neúspešnému žalovanému.

79. O výške trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.